

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3172/2017. (VII. 14.) AB HATÁROZATA

bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Salamon László és dr. Szabó Marcel* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 151. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság egyedi normakontroll eljárást kezdeményezett az Alkotmánybíróságnál az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése és 32. § (1) bekezdése alapján.
- [2] A bírói kezdeményezésre okot adó ügy lényege szerint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) alapján foglalkoztatott felperes keresetében annak a 7 435 forintról szóló fizetési felszólításnak a hatályon kívül helyezését kérte, amelyet foglalkoztatója annak érdekében bocsátott ki, hogy a szülési szabadságon lévő felperes fizesse vissza a számára kiutalt cafetéria-juttatásnak a szülési szabadságra eső, előbbi összegnek megfelelő részét.
- [3] A Kttv. 151. § (2) bekezdéséből az alperes értelmezése szerint az következik, hogy a szülési szabadságát töltő felperes, aki tartósan távollévőnek minősül e szabadság ideje alatt, nem jogosult cafetéria-juttatásra. Amíg a szülési szabadság kezdő időpontja az adott hónap közepére esett, addig a számfejtésre utólagosan került sor. Ebből következően az alperes a hónap felére jutó cafetériát jogalap nélkül juttatta a felperes javára. Annak visszafizetésére való kötelezés jogoszerű, a fizetési felszólítás megfelel a Kttv. 149. § (7) bekezdésében írt feltételeknek. A szülési szabadság idejére a felperes a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 40. §-a értelmében csecsemőgondozási díjra jogosult.
- [4] 2. A felperes keresete szerint őt megilleti a cafetéria-juttatás a szülési szabadság időtartamára a Kttv. 110. § (5) bekezdése alapján, amelyhez fűzött egyik kommentár azt a magyarázatot tartalmazza, hogy a szülési szabadságon lévő munkavállaló minden olyan juttatásra jogosult, aminek csak a jogviszony fennállása és nem a munkavégzés a feltétele. A Kttv. 151. § (2) bekezdésében rögzített fő szabály alól tehát kivételt képez a Kttv. 110. § (5) bekezdése. Ezek szerint bár illetményre nem jogosító távollét idejére cafetéria-juttatás valóban nem jár, a szülési szabadság ideje alatt mégis jogosult rá a kormánytisztviselő, mert utóbbi időszak munkában töltött időnek minősül a törvény alapján. Felperes álláspontja alátámasztása érdekében hivatkozott arra is, hogy a Kttv. 110. § (5) bekezdésével szó szerint megegyező szöveget tartalmaz a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 127. § (5) bekezdésével, amit a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 222. § (1) bekezdése értelmében a szülési szabadságon lévő

bíróra is alkalmazni kell. A bírának, az Mt. alapján foglalkoztatottaknak és a kormánytisztviselőknek egyaránt jár tehát cafetéria-juttatás a szülési szabadság időtartama alatt felperes érvrendszere szerint.

- [5] A felperesi álláspont szerint a Kttv. 13. § (2) bekezdéséből az következik, hogy a cafetéria-juttatás az egyenlő bánásmód szabályainak alkalmazása tekintetében illetménynek minősül, tehát be kell tartani az egyenlő bánásmód követelményét is. Ezzel összefüggésben hivatkozott az Egyenlő Bánásmód Hatóság 231/2014. számú közleményére (a továbbiakban: EBH/231/2014.), amely az Mt. 127. § (5) bekezdésének jelentésével összefüggésben azt tartalmazza, hogy ez a szabály „[a]z egyenlő bánásmód elvének egy speciális érvényesülési esete, amely szerint nem lehet megkülönböztetni a szülési szabadságon lévő munkavállalót más, összehasonlítható helyzetben lévő munkavállalóktól, kivéve a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságok tekintetében. Így például a szülési szabadságon lévő munkavállaló számára nem kell biztosítani a kifejezetten munkába járáshoz kapcsolódó helyi bérletet, de például az Erzsébet-utalványt már igen.”
- [6] A felperes az egyik beadványában a Kttv. 151. § (2) bekezdésének az Alaptörvényhez és a nemzetközi szerződésekhez való viszonyát fejtette ki. Ezzel összefüggésben úgy érvelt, hogy ha igaz lenne az alperesi álláspont, akkor a sérelmezett bekezdés az Alaptörvénybe és a nemzetközi normákba ütközne. A felperes véleménye szerint ugyanakkor feltétlenül el sem kell jutni a korlátozás alkotmányossági szempontú vizsgálatáig, mert az Mt., Bjt., Kttv. megfelelő értelmezésével megállapítható, hogy keresetének helyt kell adni. Ha az eljáró bíróság mégsem látja eldönthetőnek a kérdést, akkor kéri az egyedi normakontroll eljárás kezdeményezését az Alkotmánybíróságnál.
- [7] 3. Az alapügyben eljáró bíróság az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte.
- [8] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a Kttv. 151. § (2) bekezdése ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével. A hátrányos megkülönböztetés két tekintetben is fennáll.
- [9] Ezek közül az egyik az, hogy „[a]z elsőfokú bíróság véleménye szerint indokolatlan a megkülönböztetés a szülési szabadságot igénybe vevő közszolgálati tisztviselő és a szülési szabadságot igénybe nem vevő közszolgálati tisztviselő között.”
- [10] Ezek közül a másik az, hogy indokolatlan „[a]z elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a jogalkotásban is mutatózó különbségtétel, miszerint az Mt. személyi hatálya alá tartozók az ott meghatározott körben annak ellenére jogosultak cafetéria-juttatásra, hogy szülési szabadságukat töltve ténylegesen munkát nem végeznek, míg a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. tv. (Kttv.) személyi hatálya alá tartozó nők szülési szabadságuk alatt cafetéria juttatást nem kapnak.”

II.

- [11] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezése:

„XV. cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

- [12] 2. A Kttv. sérelmezett rendelkezése:

„151. § (2) Nem jogosult cafetéria-juttatásra a tartós külszolgálaton lévő, az 57. § (1) és (2) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet ellátó kormánytisztviselő, továbbá a kormánytisztviselő azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a harminc napot. A harminc napot meghaladó távollét esetében a kormánytisztviselőt a távollét első napjától kezdve nem illeti meg a juttatás. A távollétek időtartamát – a jogosultság szempontjából – nem lehet összeszámítani.”

III.

- [13] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

- [14] 1. Az Alkotmánybíróságnak a bírói kezdeményezés alapján azt kellett megvizsgálnia, hogy a Kttv. támadott szabálya sérti-e az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését.

- [15] 1.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt áttekintette az Alaptörvény felhívott rendelkezésével kapcsolatos gyakorlatát.
- [16] Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben már megállapította, hogy az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével tartalmilag azonos rendelkezés {Pl.: 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [165]–[166], 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [23]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az újabb ügyekben vizsgálándó alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja az Alaptörvény negyedik módosítása előtt hozott határozataiban kidolgozott megállapításokat, „[h]a az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indoklásába történő beillesztése” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [18] 1.2. Az előbbiek alapján az Alkotmánybíróság a diszkrimináció tilalmával kapcsolatos korábbi döntéseire is támaszkodott jelen ügy elbírálása során. Ezekből a következő megállapításokat szükséges kiemelni: „[a]z Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos korábbi gyakorlata szerint az azonos szabályozási koncepción belül adott, homogén csoportra nézve eltérő szabályozás a diszkrimináció tilalmába ütközik, kivéve ha az eltérésnek ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka van, azaz nem önkényes [pl. 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73.]. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint nem tekinthető viszont az Alkotmány 70/A. §-ába ütköző hátrányos megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás különböző tulajdonságokkal bíró alanyi körre eltérő rendelkezéseket állapít meg, mert alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. »Hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Nem lehet viszont hátrányos megkülönböztetésről beszélni akkor, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket.« [8/2000. (III. 31.) AB határozat, ABH 2000, 56, 59.]” {42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság a 3206/2014. (VII. 21.) AB határozatban az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére vonatkozóan megállapította, hogy ez a szabály „[a]z alapjogok egyenlőségét és a diszkrimináció tilalmát tartalmazza. A tételesen felsorolt tulajdonságok mellett az »egyéb helyzet szerinti különbségtétel« fordulat nyújt garanciát ahhoz, hogy az előre nem látható, de a felsorolásban szereplő tulajdonságokhoz döntő hasonlóságot mutató helyzetben élő személyeket se érhesse hátrányosan sújtó különbségtétel. Ez a fordulat ad lehetőséget az Alkotmánybíróságnak arra, hogy a társadalom aktuális változásaira időszzerűen reagálva mindig maga határozhassa meg, melyek a társadalom sérülékeny csoportjai, vagyis mely csoporthoz tartozók tekinthetők kiszolgáltatottnak, kirekesztettnek, illetve folyamatos, és indokolatlan hátránnyal sújtottaknak. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése ennek megfelelően egy nyílt felsorolást tartalmaz, ám ez a nyílt felsorolás korlátlanul nem bővíthető. Nem nyújt védelmet olyan személyeknek, akiket valamely szabály ugyan éppen hátrányosan érint, de mégsem diszkriminál. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében garantált diszkriminációtilalom ugyanis csupán olyan élethelyzeteket ölelhet át, amelyekben az emberek önazonosságát, identitását meghatározó lényegi tulajdonságuk miatt előítélettel, vagy társadalmi kirekesztéssel néznek szembe. [...] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt diszkrimináció tilalma nem kizárólag az alapvető jogok védelmi körébe tartozó jogszabályokra, hanem a teljes jogrendszerre is kiterjeszthető. Ez abból adódik, hogy a diszkrimináció tilalma valójában az alaptörvényi szabályban megjelölt, az emberek önazonosságát, identitását megtestesítő tulajdonságok szerinti megkülönböztetést, vagyis a diszkriminációt tilalmazza” {3206/2014. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [27]–[28]} Ugyanerre a megállapításra más döntésében is támaszkodott az Alkotmánybíróság {3112/2016. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [20] Az eddigiekből az következik, hogy az Alaptörvény felhívott rendelkezésének a megsértése akkor állapítható meg, ha jogszabály védett tulajdonság tekintetében tesz homogén csoporton belül önkényes megkülönböztetést.
- [21] 2. A kezdeményező bíró kettő vonatkozásban kérte megállapítani a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a megsértését.
- [22] 2.1. A fentiek tükrében az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a sérelmezett szabály a diszkrimináció tilalmába ütközik-e abból a szempontból, hogy eltérően kezeli a Kttv. személyi hatálya alatt álló, szülési szabadságukat töltő kormánytisztviselőket azokhoz képest, akik nincsenek szülési szabadságon.

- [23] E tekintetben az Alkotmánybíróságnak először azt kellett megvizsgálnia, hogy a különbségtétel védett tulajdonságot érint-e. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése ugyanis nem fed le minden „egyéb helyzetet” az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint. A szülési szabadság a Kttv. értelmében az anya számára szóló jogosultság, ami a szülővé váló nő egyik meghatározó életszakaszát fogja át. Ez a szabadság az anyai minőséghez funkcionálisan szorosan kötődik, hiszen az anyai feladatok teljesíthetőségét könnyíti meg a korunkra jellemző társadalmi és gazdasági viszonyok között. Az anyává válás folyamata a szülést megelőző és az azt követő időkben szükségképpen hozzátartozik az anya önazonosságához és a Kttv. ebben teremt olyan helyzetet, amelyhez fokozott jogi védelmet társít. A fokozott védelem szükségességére az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény más rendelkezéseivel, valamint a nemzetközi, illetve uniós szabályozással és bírósági gyakorlattal összefüggésben – korábbi döntésében már rámutatott [17/2014. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [17]]. Ezek alapján az Alkotmánybíróság a különbségtételt az indítvány által felhívott egyetlen alkotmányos szabály, nevezetesen az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének alkalmazási hatálya alatt úgy bírálta el, hogy az „egyéb helyzet” szerinti tulajdonságra vonatkozik.
- [24] A következőkben az Alkotmánybíróság a csoportképzést végezte el. Ennek keretében azt vizsgálta, hogy egyfelől a szülési szabadságon lévő, másfelől a szülési szabadságon nem lévő kormánytisztviselők eltérő csoportba tartoznak-e. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a szülési szabadság nem szünteti meg a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt. A szülési szabadság nem bontja meg a kormánytisztviselő személyi státuszát, jóllehet azon értelemszerűen változtat. Ezzel együtt a szülési szabadság alatt az anyát kormánytisztviselőként továbbra is jogok illetik meg és kötelezettségek terhelik. A jogi státusz állandósága miatt az Alkotmánybíróság homogén csoportnak minősítette a szülési szabadságon lévő és a szülési szabadságon nem lévő kormánytisztviselőket.
- [25] Végül az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a homogén csoporton belüli megkülönböztetés önkényes-e. Az nem alkotmányjogi kérdés, hogy a szülés, illetve az azt szorosan megelőző és követő élethelyzet sajátos. A gyermeknek életet adó nő, aki igénybe veszi a rendelkezésére álló jogosultságokat, a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának a részét képező kötelezettségek meghatározott része alól mentesül. E kötelezettségekre az egyik alapvető példa a munkavégzés helyén való megjelenés, a másik az ott történő munkavégzés. A szülővé válás a kormánytisztviselői jogviszony kereteit kitöltő kötelezettségeken túl a jogviszonnyal együtt járó jogosultságokra is kihat. Észszerű indoka van tehát annak, hogy a jogalkotó eltérő szabályokat alkot a szülési szabadságon lévő és a szülési szabadságon nem lévő kormánytisztviselőkre nézve mindaddig, amíg az eltérés levezethető e sajátos élethelyzetnek a jogviszonyra gyakorolt hatásából. Ezek tükrében a harminc napot meghaladó távollétnek az a lehetséges jogkövetkezménye, hogy megszünteti a cefetéria-ellátásra való jogosultságot, nem minősül önkényes megkülönböztetésnek az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének az alkalmazási hatálya alatt.
- [26] 2.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azzal foglalkozott, hogy megállapítható-e a hátrányos megkülönböztetés akkor, ha az Mt. és a Kttv. hatálya alá tartozó foglalkoztatottak különböző helyzetben vannak a szülési szabadságra jutó cafetéria-juttatás tekintetében.
- [27] Az Alkotmánybíróság már számos határozatában állást foglalt abban a kérdésben, hogy megállapítható-e a megkülönböztetés alkotmányellenessége azon az alapon, hogy az Mt. és egyes közszolgálati jogviszonyokat szabályozó törvények eltérően szabályoznak bizonyos jogintézményeket. A legutóbbi ilyen döntés 3070/2013. (III. 14.) AB végzés volt, amelyben az indítványozó – mint rendszeres éjszakai munkát végző kormánytisztviselő – előadta, hogy a Kttv. az éjszakai munkavégzőknek fizetett pótlék mértéke tekintetében hátrányosan megkülönbözteti az Mt. hasonló szabályához képest. Az Alkotmánybíróság az előbbi döntésben a következőképpen foglalta össze kapcsolódó gyakorlatát: „[a]z Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában nem tekintette azonos szabályozási körbe tartozónak a különböző foglalkoztatási viszonyokat szabályozó törvények hatálya alá tartozó jogalanyokat. Határozataiban kimondta: önmagában az, hogy a különböző foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó törvények egyes munkajogi intézményeket eltérően szabályoznak, nem jelent alkotmányellenes diszkriminációt. A közszolgálatban álló tisztviselők és a Munka törvénykönyvének hatálya alatt álló munkavállalók nem tekinthetők azonos szabályozási körbe tartozó, összehasonlítható jogi helyzetben lévő jogalanyoknak, így a közszolgálati jogviszonyuk eltérő szabályozása miatt az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség sérelme nem állapítható meg [pl. 44/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 574, 575.; 198/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 668, 669.; 170/B/2004. AB határozat, ABH 2008, 2067, 2068–2071.; 8/2011. (II. 18.) AB határozat, ABH 2011, 49.]” [3070/2013. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [9]].

- [28] Amint azt az Alkotmánybíróság fentebb rögzítette, az Alkotmány és az Alaptörvény hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó szabálya lényegében azonos. Az Alkotmánybíróság ebben az ügyben is követi korábbi gyakorlatát a vonatkozó kérdésben. Ennek megfelelően a hátrányos megkülönböztetés tilalmából nem vonható le az a következtetés, hogy a törvényhozónak azonos módon kell szabályoznia az Mt. és a Kttv. hatálya alatt foglalkoztatottakat a rájuk vonatkozó jogok és kötelezettségek szabályozásakor. A magán-, illetve a közsférában való foglalkoztatásra irányuló különböző kódexek különböző csoportba tartozó személyekre vonatkoznak. Az eltérő csoportba sorolást támasztja alá az 1/2016 (I. 29.) AB határozat is, amely rámutat arra, hogy a versenyszféra és a közsféra foglalkoztatási jogviszonyaiban jelentős különbségek találhatók annak ellenére, hogy mindegyik közös jellemzője a munkavégzésre való irányultság {1/2016 (I. 29.) AB határozat, Indokolás [43]–[45]}.
- [29] 3. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a bírói kezdeményezés elbírálása során tartózkodik attól, hogy a bíróságok hatáskörébe tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. Ezt a megállapítást a bíróságok felülbírálati jogkörére vonatkoztatva az Alkotmánybíróság számos döntése kimondta már {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; az egyik legutóbbi döntés: 3107/2017. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az alkotmányossági felülvizsgálata tartozik az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe. Az alkalmazandó jogszabályok értelmezése a rendes bíróságok feladata {3167/2014. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [12]}. Emiatt az Alkotmánybíróság a Kttv. 13. § (2), 110. § (5), 151. § (2) bekezdéseinek egymásra tekintettel történő értelmezésébe nem bocsátkozott.
- [30] Az Alkotmánybíróság megjegyzi azt is, hogy bár az indítványozó bíróság a kezdeményezés jogalapjaként megjelölte az Abtv. 32. § (1) bekezdését is, a támadott rendelkezés nemzetközi szerződésbe ütközését nem állította. Az Alkotmánybíróság ezért e tekintetben nem folytatta le a felülvizsgálatot.
- [31] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kttv. 151. § (2) bekezdése nem sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését. Az Alkotmánybíróság ennek következtében az Abtv. 50. § (1) bekezdése alapján tanácsban eljárva, az Abtv. 63. § (1) bekezdése és 65. § (1) bekezdése értelmében a határozat rendelkező részében írtak szerint döntött.

Budapest, 2017. július 4.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [32] A határozat rendelkező részében foglaltakkal, a bírói kezdeményezés elutasításával egyetértek, azonban nézetem szerint az Alaptörvény XV. Cikk (2) bekezdésének a sérelme az alábbi okok miatt nem állapítható meg.
- [33] A bírói kezdeményezést benyújtó bíró az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének a sérelmét arra alapította, hogy amíg a munkaviszonyban, illetve a bírósági szolgálati viszonyban állók az Mt. és a Bjt. szabályai alapján a szülési szabadság ideje alatt is jogosultak a cafetéria-juttatásra, addig a Kttv. hatálya alá tartozó kormánytisztviselők nem. A bíró más alaptörvényi rendelkezés sérelmére nem hivatkozott.
- [34] A hatályos szabályozás alapján megállapítható, hogy az Mt. a hatálya alá tartozó munkavállalók részére nem biztosít kötelezően nyújtandó cafetéria-juttatást, ezért a munkavállalók és a Kttv. hatálya alá tartozó személyek ebben a tekintetben nincsenek összehasonlítható helyzetben.
- [35] A Bjt. 183. § (2) bekezdése és a Kttv. 151. § (2) bekezdése lényegileg azonos módon határozza meg, hogy ki nem jogosult cafetéria-juttatásra. A bírói kezdeményezést benyújtó bíró a Bjt. és az Mt. együttes értelmezésével az Mt. 127. § (5) bekezdése alapján a bírói szolgálati viszonyban állók tekintetében megállapíthatónak tartja a szülési szabadság idejére a cafetéria-juttatást. A Kttv. 110. § (5) bekezdése azonban – minimális eltéréssel –

szó szerint ugyanazt a szabályt tartalmazza, mint az Mt. 127. § (5) bekezdése; vagyis: „[a] szülési szabadság időtartamát, a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságot kivéve, munkában töltött időnek kell tekinteni”. A két jogviszony tekintetében tehát a szabályozásban nincs különbség; ebből következően ha a bírói jogértelmezés szerint a bírói szolgálati viszonyban állók számára megállapítható a juttatásra jogosultság, akkor a kormánytisztviselők számára is. Az azonos szabályozás következtében fel sem merülhet a diszkriminatív szabályozás.

- [36] Annak megítélése, hogy az együttesen értelmezett jogszabályi rendelkezések alapján megilleti-e vagy sem a kérelmezőt a cafetéria-juttatás a szülési szabadság idejére, a perben eljáró bíró jogalkalmazási, jogértelmezési szabadságába tartozik, azonban az előzőekben kifejtettekből következően a vizsgált törvényi rendelkezések alapján nem látom okát annak, hogy e kérdés tekintetében a Kttv. és a Bjt. hatálya alá tartozó személyek jogosultsága ne ugyanolyan eredménnyel legyen elbírálható.

Budapest, 2017. július 4.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

- [37] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2017. július 4.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/835/2017.

• • •